

FÖRETAGSPROFILEN

Två nya hållbara företag i bygden

Text: Lisa Rimestad

Foto: Chris High

*"I detta nummer av SOCKEN-
BUDET har vi valt att presentera två
nyetableringar i Långaryd som före-
tagsprofiler. Anki Bäckman i Södra
Remma är med sin möbeltapetserar-
firma både återvändare och nyföreta-
gare. Och Livsnutyergårdens Marcus
och Frieda i Fagerhult är väl etable-
rade företagare som lämnade hemlan-
det Belgien för sex år sedan och nu
bosatt sig i Långaryd."*

Anki Bäckman - Möbeltapetserare

Årets nystart?

När en människa träffar rätt här i livet och förverkligar sina drömmar bjuder hon på mycket skaparglädje och inspiration för andra. Och ett skratt som smittar. Det märks att Ann-Christin "Anki" Bäckman träffat rätt i sitt nya yrkesval. Berättelsen om vägen in i möbeltapetseraryrket flödar lätt medan hon skickligt och omsorgsfullt drar fram karmosinröd sammet över ryggen på en antik soffa i den nyinredda verkstaden hemma i Södra Remma. Ett mödosamt arbete som kräver tålmod och precision för att det skall sitta bra i många år.

På Långaryds marknad i år kunde man se Anki visa sitt hantverkskunnande och sina möbler i en mycket smakfull utställning där både material och arbeten presenterades. Nu är det dags att öppna dörrarna för det egna

Anki klär om en soffa.

företaget, skylten är uppsatt, verkstaden är ljus och ändamålsenlig, skåpbilen står redo och de nya tygerna och materialen har kommit hem. I grunden ligger ett omsorgsfullt arbete med att utveckla en utförlig affärsplan där Anki arbetat sig igenom många överväganden för ett långsiktigt företagande. Att denna företagsprofil handlar om en nystart är kanske extra intressant, för Ankis berättelse om vägen in i möbeltapetseraryrket säger mycket om ett livslångt lärande och om hur till synes helt olika saker i livet flyter ihop i en högre enhet.

Anki gick redan för 20 år sedan en starta eget-kurs, men utan en riktigt bra verksamhetsidé valde hon att utbilda sig inom kommunikation och media vid Högskolan i Halmstad. Det ledde till en anställning vid Kustbevakningen i Karlskrona.

Från informatör i Karlskrona till möbeltapetserare

Efter tolv år som informatör vid Kustbevakningen var Anki redo att sadla om och bli egen företagare. Anki är en av många återvändare i Långaryd. Hon var beredd att gå från ett i och för sig både aktivt och intressant kontorsarbete med hjärnan och datorn som redskap, till ett unikt hantverk med en lång kulturhistoria och en omsorg om människor och deras hem.

Språnget från informatör i Karlskrona till möbeltapetserare i Remma verkar stort. Hur stort är det?

"Inte så stort som man kanske kan tro, om man ser till vägen dit" säger Anki. "Jag har länge arbetat med presentationer och webbsidor. Det kan också vara ett pusslande. Men jag har saknat att arbeta med händerna. Jag har alltid varit intres-

Anki utanför sin verkstad i Södra Remma.

serad av färg och form och pysslade och sydde även som barn."

Ankis far, Ivar, var snickare och båda hennes bröder är hantverkare. Anki växte upp i en kreativ miljö. I Remma fanns inget stort utbud nöjen och distraktioner så barnen fick hitta på själva och hjälpa till hemma. Ankis far hade knappt varit utsocknes när han träffade sin hustru Karen som kom från Danmark. Den trygga förankringen i Remma kombinerat med influenserna utifrån gjorde uppväxten särskilt kreativ.

2008 tog Anki tjänstledigt från jobbet i Kustbevakningen och gick Konstlinjen på Bräkne-Hoby Folkhögskola. Där upplevde hon glädjen i att arbeta med färg och form och se handfasta resultat av sina projekt.

Anki berättar att ungefär hälften av alla personer i arbete vill byta jobb, en femtedel vill starta eget, men endast 14 % byter jobb och ännu färre startar eget. Hon tror att det för hennes del var en fråga om timing och självkännedom. Hon har återvänt till rötterna, känner tryggheten och ett stort stöd i att leva och arbeta på landsbygden. Ingenting är omöjligt. Inte heller att ge upp ett bra jobb och en trygg inkomst mitt i livet för att få rå sig själv. Hon upplever också en attitydförändring i branschen. Idag är det många människor, särskilt yngre, som vill väcka

gamla möbler till nytt liv.

Hantverket

Verkstaden är fylld av specialverktyg, tygprover, hampa, krollsplint och andra rara ting. Möbelpapetsering är ett gammalt hantverk. Hur arbetar då Anki i sin verkstad så här på 2010-talet?

Genom att använda naturmaterial som hampa, lin, tagel och bomull behålls värdet på antika möbler. ”Jag försöker därför alltid att använda dessa material vid renovering av äldre, exklusiva möbler. Stoppningsmaterialen bereds ännu på samma hantverksmässiga sätt som för hundra år sedan”, berättar Anki. Vid renovering av moderna möbler används material som polyeter, kallskum och fiberfill, beroende på vad möblerna kräver för att behålla värdet.

Anki har gått på Möbelpapetserarutbildningen i Ljungby som är den äldsta i landet och där lärde hon sig hantverket från grunden. Symaskin och andra arbetsredskap används, men mycket sys och monteras för hand. Anki har själv inrett sin verkstad, gjort skyltar och lärt sig borra och sätta upp hyllor. ”Genom mitt arbete som möbelpapetserare medverkar jag till att bevara gamla möbler, det är mitt sätt att vara snäll mot mig själv, min omgivning och miljön.”

På Ankis hemsida, ankibackman.se, kan man se bildspel som visar hur de olika momenten går till.

Livsnytergårdens grönsaksskjul vid väggkanten.

Livsnytergården i Fagerhult

De 200 första dagarna...

Livsnytergårdens Ekologiske Grönsaker står det på en skylt. Marcus Renders och Frieda Daelmans väckte uppseende i Långaryd när de i påskas köpte gården i Fagerhult. Kort därefter dök de upp med flera containrar växter, trädgårdsutrustning, bohag och flera sällskapliga hundar.

Inom två månader plöjde de upp och beredde fälten i skogsbrynet nära Nissans dalgång och i mitten på juni planterades de första små ekologiska plantorna från Belgien. Under sommaren har besökare på en cykeltur längs den nya cykelleden Släktleden kunnat följa framväxten av färgglada kålsorter, mångahanda små betor, två meter höga solrosblommor längs väggkanten, fänkål, bönor, sallader och örter. Med värmen kom växthusen upp - och boden med de nyskördade grönsakerna ute vid vägen där det går att handla dygnet runt. Medan Marcus och Frieda under oktober månad skördat och besökt marknader i hela Halland har landen prytt av pumpor i höstgula färger. Och ännu växer det i landen - brysselkålen ska bli färdig till jul! Belgien har en lång tradition av grönsaksodling och det syns att urvalet är stort. På gården finns också kaniner, ankor och höns.

Intensiv nystart

När jag så här på älgjaktens andra dag besöker Fagerhult för en intervju

lyser färgprakten och artrikedomen i grönsakslanden. Ett hektar, av gårdens totalt åtta hektar, är nu uppodlat och man kan nästan inte tro att Marcus och Frieda under sex korta månader utmanats på flera sätt. Först var det den knappa tiden innan vårbruket behövde komma igång på den nyförvärvade gården. Sedan följde två månaders intensiv värmevåg följt av rikligt med regn i augusti. Det svämmade över den odlade marken och därmed två tredjedelar av den förväntade skörden. Den senaste månaden har hungriga rådjur och älgar huserat kraftigt i grönsakslanden. Marcus Renders visar oss spåren av älgarna. De syns överallt i landen och vissa kålsorter är helt uttraderade. Viltskador orsakar mycket huvudbry hos lantbrukare, än mer hos en nybyggare som överraskats av älgskadorna och av det till synes oundvikliga i att skadorna otroligt fort blir kostsamma. I Sverige finns det inte mycket ersättning att få från myndigheter.

Vi kommer i samtalet in på det prekära i grundvillkoren för egenföretagaren. Hur skyddar man sin egendom när nästan två meter höga bestar beslutar sig för att ge sig ut på sitt livs gastronomiska äventyr?

Ett annat problem som visat sig var också oväntat: Efter drygt fem månader i Sverige har paret ännu inte fått personnummer och väntar därför på att få delta fullt ut i det svenska samhället. Utan personnummer har man inte tillgång till det offentliga Sverige: tandläkarbesök, undervisning i svenska eller kontakt med kommunen